

FM: Latvijas preču eksportam janvārī straujākais kāpums pēdējo četru gadu laikā

Publicēts: 08.09.2020.

Pēc pagājušajā gadā piedzīvotās nelielās lejupslīdes Latvijas preču eksports šā gada janvārī jau ir uzrādījis spēcīgu kāpumu, salīdzinājumā ar 2016.gada janvāri palielinoties par 13,3%, kas ir straujākais eksporta pieaugums kopš 2013.gada aprīļa. Eksporta izaugsme janvārī bijusi visaptveroša, nedaudz samazinoties vienīgi mehānismu un ierīču eksportam, kamēr lielāko devumu kopējā eksporta pieaugumā nodrošināja galvenās Latvijas eksporta preču grupas, tajā skaitā koks un koka izstrādājumi, kā arī lauksaimniecības preces un pārtika.

Koka un koka izstrādājumu eksports janvārī, salīdzinot ar pagājušā gada janvāri, palielinājies par 16,6%, un koka izstrādājumi ar 19,4% īpatsvaru janvārī izvirzījušies par lielāko Latvijas eksporta preču grupu. Pilnībā izzūdot 2014. un 2015.gadā ieviesto Krievijas sankciju ietekmei, pārtikas un lauksaimniecības preču eksports janvārī pieaudzis par 12,0%. Lielākie eksporta pieaugumi pārtikas preču kategorijā bijuši piena produktiem – par 42,3%, kā arī dzērieniem – par 71,2%, pilnībā kompensējot labības eksporta samazinājumu par 30,7% salīdzinājumā ar 2016.gada janvāri.

Būtisku ietekmi kopējā eksporta pieaugumā janvārī devis arī metālu un metāla izstrādājumu eksports, tam palielinoties par 38,3%. Līdzīgi kā 2016.gadā, turpina spēcīgi pieaugt arī būvniecības izstrādājumu eksports, kas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada janvāri palielinājies par 31,8%.

Spēcīgu eksporta pieauguma tempu atjaunošanos janvārī ir nodrošinājusi gan ārējā pieprasījuma uzlabošanās, paātrinoties ekonomikas izaugsmes tempiem Latvijas galvenajās ārējās tirdzniecības partnervalstīs, gan eksportējamo preču cenu kāpums, tajā skaitā pārtikas precēm un minerālproduktiem, gan eksportētājiem labvēlīgā eiro kursa dinamika.

Uzlabojoties ekonomiskajai situācijai Krievijā un izzūdot iepriekš ieviesto sankciju bāzes efektiem, Latvijas eksports uz Krieviju janvārī, salīdzinot ar iepriekšējā gada janvāri palielinājies par 52,5%, eksporta vērtībai sākot pietuvoties līmenim, kādā tā bija pirms ģeopolitiskās konflikta izraisīšanās 2014.gada sākumā. Tādējādi, salīdzinot ar 2014.gada janvāri, Latvijas eksports uz Krieviju bijis vairs tikai par 12,1% zemāks. Neskatoties uz iepriekš izskanējušām bažām par Latvijas tirdzniecības sakaru attīstību ar Lielbritāniju pēc *Brexit* balsojuma, Latvijas eksports uz šo valsti turpina stabili pieaugt, un janvārī, salīdzinot ar pagājušā gada janvāri, ir palielinājies par 11,5%.

Līdzīgi faktori kā Latvijā pēdējos mēnešos ir ietekmējuši eksporta attīstību visā reģionā, un arī Lietuvā un Igaunijā janvārī fiksēti spēcīgi eksporta pieauguma tempi – attiecīgi par 19,4% un 14% salīdzinājumā ar pagājušā gada attiecīgo mēnesi. Arī turpmākajos mēnešos, saglabājoties spēcīgam ārējam pieprasījumam, sagaidāmi augsti Latvijas eksporta pieauguma tempi. Vienlaikus, augot iekšzemes patēriņam un investīcijām, kā arī palielinoties importējamo preču cenām, spēcīgi augs arī imports, neļaujot būtiski uzlaboties kopējai Latvijas preču ārējās tirdzniecības bilancei. Janvārī Latvijas preču imports, salīdzinot ar pagājušā gada janvāri, ir palielinājies par 18,5%, un preču ārējās tirdzniecības deficīts, importam augot straujāk nekā eksportam, palielinājies līdz 175,4 miljoniem eiro, salīdzinot ar 116,6 miljoniem eiro pirms gada.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-latvijas-precu-eksportam-janvari-straujakais-kapums-pedejo-cetru-gadu-laika>